

Respostes del candidat Enric Fossas

PRESENTACIÓ

1. Quines motivacions té per presentar-se a rector precisament en aquests moments?

Perquè des de sempre m'ha interessat la política universitària, per coherència amb les meves actuacions en els darrers temps i pel suport rebut pels meus companys de QPC, Vers una universitat pública amb futur i UpiC. Precisament perquè són uns moments molt difícils, m'ha semblat que havia de posar-me a disposició de la comunitat universitària amb un programa ambiciós i realista que recull la meua pròpia experiència i la de les moltes persones que m'han ajudat a elaborar-lo.

2. Ens pot presentar dos objectius de la seva candidatura i com pensa assolir-los?

a) **Aconseguir que la UPC assoleixi una situació econòmica sanejada.** Pel que fa a com aconseguir-ho, les nostres propostes es descriuen en respondre més avall l'apartat "Situació Econòmica" d'aquest qüestionari.

b) **Que la UPC millori la qualitat de la seva activitat acadèmica i que aquesta qualitat rebi l'adequada difusió.** El nostre programa, d'una banda, presenta diverses mesures de reconeixement i suport a la qualitat i a la excel·lència i, per altra banda, fa especial èmfasi en la difusió i promoció de l'activitat que es fa a la UPC.

POLÍTICA UNIVERSITÀRIA

3. Com defineix la Universitat Pública? Com defensarà i potenciarà aquest model?

La funció de la universitat pública és la formació superior, la generació i la transmissió del coneixement a la societat. Com a servei públic que som, això ho hem de fer tenint en compte els interessos del conjunt de la ciutadania, tant la que estudia a la universitat com la que no hi estudia, per tal que tothom surti beneficiat de la nostra tasca.

Per potenciar aquest model, primer de tot cal creure-hi, per tenir-lo present en cadascuna de les actuacions que es duen a terme, tant dins la Universitat com en les relacions externes. A més, són moltes les iniciatives que es poden impulsar. En relació a l'estudiantat, per exemple, defensar el dret a l'estudi de tota persona que demostrï voluntat i capacitat, amb independència de la seva situació econòmica i social, i impulsar una docència socialment compromesa, centrada en els continguts, que ofereixi el màxim i sigui també exigent. En relació amb el conjunt de la societat, augmentar la informació pública sobre l'activitat de la Universitat, i també col·laborar amb el teixit social (associacions de veïns, cooperatives, organitzacions de caire social, sindicats, etc.) tot aportant el nostre coneixement i assessoria. En l'àmbit intern, gestionar la universitat amb rigor, eficiència i sentit ètic. En l'àmbit de les relacions institucionals, reivindicar el paper social i la independència de la universitat davant els poders econòmics i polítics.

4. Creu que s'ha de canviar el model de governança actual? Quins canvis faria?

Creiem que cal augmentar la col·laboració, la corresponsabilització i, en general, la participació de tota la comunitat universitària en el projecte comú a què fa referència el punt anterior. I això sols es pot fer amb més informació, més diàleg i, sobre tot, més transparència. Això és el que al nostre entendre pot ajudar-nos a treballar millor i també a reduir una certa tendència corporativa que les nostres discussions i decisions tenen a vegades.

Però la qüestió del govern no és sols de caire intern de la universitat. Els consells socials haurien de ser molt més representatius dels interessos del conjunt de la ciutadania. També creiem que seria bo que hi hagués més coordinació i col·laboració entre les universitats públiques de Catalunya. Competir no és la resposta: el que més li convé al conjunt del país és que ens entenguem i que, entre totes les universitats, donem el millor servei possible, el més eficient i racional. Finalment, els governs de la Generalitat de Catalunya i d'Espanya també tenen una gran responsabilitat en el govern del sistema universitari, perquè redacten les lleis i perquè la decisió sobre la implantació dels estudis al llarg del territori és seva.

5. Quina és la seva visió sobre el mapa de titulacions a Catalunya i a la UPC?

El mapa de graus i màsters de la UPC –i no sols el de la UPC– requereix una revisió que, si pot ser, s'hauria de fer des d'una perspectiva conjunta amb la resta d'universitats públiques de Catalunya. Aquesta revisió ha de partir d'una anàlisi de l'oferta i la demanda de graus i màsters així com dels continguts de cada un d'ells. També ha d'incidir en el territori vetllant perquè cada campus disposi d'estudis de postgrau. No es pot argumentar el caràcter territorial de la UPC només per obtenir finançament.

EQUIP I ORGANITZACIÓ

6. Quins vicerectorats formaran l'estructura de govern? Ens pot avançar els noms d'alguna de les persones que els ocuparan?

Fem una aposta decidida per un equip reduït. Els estatuts de la UPC permeten tenir fins a onze vicerectorats. Nosaltres en proposem vuit. No només per una qüestió d'austeritat: vicerectors i vicerectores són membres nats del Claustre i del Consell de Govern, i, per tant, aquesta reducció implica una pèrdua de pes de l'equip del rector en aquest òrgans i en el cas del Consell de Govern, n'afavoreix el funcionament col·legiat. Els vuit vicerectorats serien els següents: Política universitària, Personal Docent i Investigador, Política Docent, Política de Recerca, Desenvolupament i Transferència, Relacions Institucionals i Internacionals, Comunitat i Acció Social, Planificació i Estudis. Comptem amb les següents persones: Diana Cayuela, Fernando Orejas, Miquel Soriano, Francesc Vallverdú i Antoni Ras. No cobrim d'entrada tots els vicerectorats perquè, cas de rebre la confiança de la UPC i en coherència amb la nostra aposta per la unitat, ens proposem completar l'equip amb persones que formin part d'altres candidatures, o que no hagin volgut anar en cap precisament perquè n'hi havia quatre, i que comparteixin els principis que inspiren el nostre programa.

7. Com serà l'estructura de gerència? Quins detalls ens pot avançar sobre la persona o persones que la dirigiran? Que farà amb els aproximadament 20 càrrecs de confiança de l'anterior equip de govern: vicegerents, directors d'àrea, adjunts,...?

Hem contactat amb quatre persones, que treballen en els nivells alts de l'administració (catalana, municipal o universitària), dues de les quals han acceptat ocupar el càrrec de gerència si obtenim el suport de la gent de la UPC. Les condicions de contorn amb què s'han compromès a treballar són les següents: el o la gerent no pot cobrar més que el rector (això implica una rebaixa d'entre el 10% i el 15% respecte de la situació actual); els dos primers nivells de comandament actuals (vicegerències i caps d'àrea) s'han de reduir a un, amb entre 4 i 8 persones, els complements de les quals han de ser equiparables als de vicerector, i han de ser reclutades majoritàriament entre personal de la UPC. Amb totes aquestes mesures calculem una reducció de mig milió d'euros anuals en el capítol 1. Els càrrecs eventuais actuals cessaran i retornaran al punt de partida, dins o fora de la UPC, segons sigui el cas.

SITUACIÓ ECONÒMICA

8. Quines mesures concretes té previstes per eliminar el dèficit actual de la UPC? I per eixugar el deute acumulat de 110M?

Davant de la situació econòmica i financera que tenim, creiem que cal una racionalització de les activitats de la UPC per retornar a les funcions principals de la universitat, que són les acadèmiques: la recerca, la docència i transferència de coneixement i tecnologia.

Al programa s'exposen dues línies d'actuació: una a curt termini encaminada a eliminar els dèficits anuals i una altra a desenvolupar en un període de quinze anys per tal de reduir o, fins i tot, eliminar, el dèficit acumulat.

A curt termini proposem diverses mesures per disminuir la despesa i incrementar els ingressos. Entre les primeres hi ha: una reducció de l'estructura de direcció i de gerència i del seu cost; una anàlisi, en un termini de sis mesos, de les entitats que depenen de la UPC de la que en derivin propostes de racionalització i estalvi; una revisió dels contractes de serveis; o l'aturada de l'increment de metres quadrats si no ve acompanyada de la dotació econòmica adequada. L'augment d'ingressos provindrà de fer una auditoria d'espais, seguida de forma immediata d'un pla d'ús per tal d'eliminar les despeses en lloguer i, si és possible, alliberar patrimoni d'ús no acadèmic per a la seva explotació; de revisar l'overhead per a garantir igualtat de tracte al respecte; d'aprofitar el caràcter territorial de la UPC per buscar complicitats amb els ens del territori; de plantejar polítiques de promoció per tal d'incrementar el nombre d'estudiants, de projectes de recerca i de transferència i, en definitiva, la visibilitat de la UPC. Reclamarem una actitud proactiva del Consell Social; i reclamarem a la Generalitat que es faci càrrec dels deutes pendents, reconeguts i no reconeguts, i les conseqüències que, en termes d'interessos, comporten.

A termini mitjà, proposem una negociació amb la Generalitat de Catalunya per tal d'acordar un model de la UPC a quinze anys vista, així com la seva evolució fins a arribar-hi. Aquest pla ha de preservar la qualitat de l'oferta docent, ha de vetllar per una reestructuració planificada i consensuada de la plantilla i ha de garantir que les condicions en què es fa l'activitat acadèmica no siguin precàries. Entre les bases de la negociació hi hauria d'haver, a més dels models present i futur d'universitat, el finançament i un compromís de reducció progressiva del dèficit. La planificació hauria de:

- tenir en compte l'evolució previsible de les plantilles,
- estudiar la possibilitat de jubilacions incentivades,
- definir els terminis d'incorporació al pressupost de la UPC de les transferències o ingressos pendents d'execució per part de la mateixa Generalitat de Catalunya i d'altres organismes o entitats.

L'acord que en resultés el sotmetríem a debat i votació del Claustre, la resolució del qual assumiríem.

9. La Generalitat ha anunciat una reducció del finançament de les universitats del 10.9%. Com farà front a aquesta reducció? I a la reducció dels ingressos per matrícules?

Sembla ser que la Generalitat ja va informar de part d'aquesta reducció el mes d'abril. Per tant hauríem de poder suposar que el pressupost d'enguany es va confeccionar tenint en compte aquesta hipòtesi. Si aquest és el cas, la reducció ara confirmada del 10.9% no significaria un canvi substancial respecte d'aquell preanunci. Al mes de desembre, ja no és possible fer front a cap mena de reducció del pressupost; per tant haurem de buscar una solució amb la Generalitat tenint en compte les propostes d'actuació abans esmentades.

L'increment de visibilitat de la Universitat i les diverses activitats de promoció, tant a nivell nacional com internacional, han de permetre un increment d'estudiants en els propers anys. Canvis en la normativa acadèmica, com ara el dret a la segona avaluació, poden aconseguir que baixi el nombre d'abandonaments i augmenti el de crèdits matriculats.

10. Quina és la seva opinió respecte del Pla de Viabilitat Econòmica 2011-2014?

Fem nostra la declaració dels membres de QPC al Consell de Govern (desembre de 2011) en què s'argumentaven les raons per votar en contra del Pla de Viabilitat Econòmica (PlaVe) (<http://www.qpcinforma.org/wp-content/uploads/2011/12/Declaracio-sobre-el-Pla-de-Viabilitat-Economica-UPC-2012-2014.pdf>). La fem nostra i ens hi sentim compromesos: de fet, el nostre programa és una alternativa al PlaVe.

INSTITUCIÓ

11. Què opina del model de les UTG?

Ara que ja fa uns quants anys que funcionen algunes UTG (Baix Llobregat, Vilanova, Arquitectura,...), abans de seguir endavant, convé fer una anàlisi sense apriorismes

de com han anat les coses i extreure'n les conseqüències pertinents. Les UTG tenen avantatges (garantir massa crítica i, per tant, oferir un servei millor, facilitar la formació) i desavantatges (allunyament entre usuaris i serveis en alguns casos); i no tenen perquè ser convenients arreu ni s'han d'aplicar de la mateixa manera en tots els àmbits, perquè la nostra és una universitat diversa.

12. Quina opinió té de UPCnet i del CSUC (Consorti de Serveis de les Universitats Catalanes)?

Durant anys, els òrgans de govern col·legiats de la UPC no han disposat de prou informació per poder controlar de la forma deguda el funcionament d'UPCnet (i d'altres ens del grup UPC). Certament, no ens podem permetre el luxe de perdre el know-how que hi ha UPCnet, però tampoc no té sentit que les retallades que han afectat a tot el personal de la UPC no siguin compartides per les entitats del grup. Un cop més, cal analitzar amb cura el funcionament d'UPCnet (cosa que només és possible des del govern de la Universitat); decidir quines de les activitats que fa són essencials per a la UPC i quines no; quines impliquen benefici i quines cost, etc. Els encàrrecs de la UPC a UPCnet pugen a uns 13M€ anuals. És una xifra prou important com per merèixer un estudi aprofundit. És possible que una reducció en el contracte programa impliqui una reducció de serveis; però és obvi que, per exemple, els acomiadaments de PAS interí també han tingut una repercussió en els serveis que presta la UPC. Volem evitar duplicitats i clarificar què correspon als serveis TIC de la UPC (informàtica de proximitat) i què a UPCnet.

Els consorcis, ni són dolents per se ni són una panacea universal. Un servei consorciat de compres sembla, a priori, una opció molt raonable; mentre que una externalització dels serveis informàtics, si no es limita als serveis més bàsics, desperta molts dubtes, atesa l'experiència en la nostra mateixa universitat. No es pot acceptar acríticament allò que interessi al govern de la Generalitat, sigui del color polític que sigui: cal analitzar pros i contres i actuar en conseqüència.

13. Quines mesures prendrà per redreçar les irregularitats que posa de manifest el darrer informe de la Sindicatura de Comptes?

Assumim, amb matisos, les observacions de l'informe de la Sindicatura de Comptes tant pel que fa als aspectes relacionats amb l'activitat econòmica-financera com els de legalitat, compliment de normativa i control intern; i les recomanacions que se'n deriven; i les hem tingudes en compte a l'hora de preparar el nostre programa.

14. Com veu el futur del Grup UPC? (CIT-UPC, Parc UPC, b_TEC, FPC, ...)

Excepte pel que fa a PARC UPC (en el programa ja diem que el suprimiríem), les decisions sobre les altres entitats depenen de l'estudi, que ens comprometem a fer en un termini de sis mesos, sobre la seva situació jurídica, econòmica i laboral. En general, creiem que l'externalització, tot i que potser no sempre, tendeix a augmentar els costos i, sens dubte, dificulta el control de les activitats per part de la UPC. Pel que fa a la Fundació Politècnica de Catalunya (FPC), més enllà de proposar que retorni a espais de la UPC per tal d'estalviar les despeses de lloguer que comporta la seva ubicació actual, creiem que el debat, més que en la FPC, cal centrar-lo en el model de formació permanent que volem, atès que, els darrers

anys, en comptes d'aportar recursos a la UPC, ha implicat un cost important. Per nosaltres, una gran part de la formació permanent s'ha de fer des dels centres de la UPC i en cap cas és acceptable que aquestes activitats no estiguin sotmeses a overhead per hipotètics condicionaments administratius lligats amb el caràcter de fundació de la FPC.

TRANSPARÈNCIA I RESPONSABILITAT

15. Quines accions prendrà per millorar la transparència a la UPC?

Creiem en la transparència en la presa de decisions perquè és necessària si es desitja un govern en què la comunitat universitària tingui una actitud participativa i es comprometi amb la institució.

Ens comprometem a presentar uns pressupostos clars i detallats i a implantar una comptabilitat analítica de manera que es pugui disposar d'una valoració econòmica de cadascuna de les unitats i serveis de la universitat. També ens comprometem a facilitar l'accés a les dades no estrictament confidencials sobre l'activitat acadèmica i el funcionament de les unitats; i a què tots els concursos de personal tinguin criteris clars i coneguts.

16. Com fomentarà la responsabilitat i la participació en el govern de la universitat?

Tenint confiança en les persones de la universitat i delegant funcions, tot acostant la presa de decisions al lloc on es planteja i es coneix millor el problema. I comproment tot l'equip rectoral a no tancar-se en una torre d'ivori, sinó a interactuar amb la comunitat. O, fins i tot, en l'àmbit de l'estructura de la UPC, reduint el nombre de departaments a l'àmbit industrial per tal que els nous departaments tinguin més implicació i compromís en el bon funcionament dels centres i de les seves titulacions.

SITUACIÓ LABORAL

17. Què opina de la pèrdua de drets laborals que ha patit el personal de les universitats públiques els darrers anys (augment de jornada, pèrdua de dies de lliure disposició, conciliació familiar, ...)? Quines mesures prendrà per recuperar aquests drets?

És indubtable que el personal de les universitats públiques catalanes ha sofert la pèrdua d'importants drets laborals a banda de la significativa pèrdua de poder adquisitiu. Aquesta pèrdua inclou no només l'augment de jornada, pèrdua de dies de lliure disposició, conciliació familiar, sinó també altres aspectes més socials, per exemple a la UPC s'han perdut les ajudes per familiars amb discapacitats. Cal dir que algun d'aquests drets adquirits, com per exemple la jornada laboral, havien estat assolits fa temps pel personal en el marc d'unes negociacions, a canvi de renunciar a altres drets. En resum, som conscients que hi ha hagut una pèrdua considerable de drets i, en la mesura que ens ho permeti el marc legal i la situació econòmica, farem el possible per disminuir tant com puguem el seu impacte.

Analitzarem amb detall el marc legal vigent i estudiarem les solucions que han adoptat les altres universitats públiques i administracions. A partir d'aquí, escoltarem i dialogarem amb els representats del personal, mirant de trobar solucions que puguin ser satisfactòries en el nostre context. Tal com indiquem en el nostre programa, la política de personal ha de ser negociada, buscant l'acord amb representants dels diferents sectors.

18. Quin és el futur del personal interí i del personal temporal a la UPC?

A nivell de PDI, tal com s'indica en el nostre programa, la nostra prioritat serà vetllar perquè les persones que ocupen una plaça de lector, Ramón y Cajal o, en general, de post-doc; hagin superat el procés d'estabilització i disposin de l'acreditació pertinent, es puguin presentar a una plaça estable i en condicions adequades. Actualment, el programa Serra i Hunter és un programa més adient per a la captació que per a l'estabilització. Lluitarem per que també ofereixi aquest tipus de places i, d'acord amb els responsables de la Generalitat de Catalunya, acceptariem comprometre la no cobertura de jubilacions futures per tal d'oferir més places ara. Per altra banda, caldrà explorar altres possibilitats tant d'estabilització com de promoció per reposició de places de professorat funcionari.

A nivell de PAS, també com s'indica en el nostre programa, la nostra voluntat i compromís és batallar per tal que no hi hagi més acomiadaments. Defensarem l'increment de la taxa de reposició, i si s'aconsegueix, prioritzarem l'estabilització de llocs de treball imprescindibles, avui coberts interinament o fins i tot descoberts. Qualsevol concurs que en el futur es pugui dur a terme en aquest context ha d'incloure, inexcusablement, exigència, rigor i transparència en l'avaluació de les persones de què es tracti.

ALTRES

19. Com s'imagina la UPC d'aquí 3, 5 i 10 anys?

La pregunta es pot entendre en dos sentits: com creu que serà o com voldria que fos. No podem saber com serà, perquè depèn del resultat d'aquestes eleccions i també, i potser encara més, del resultat de moltes altres eleccions i accions, aquí i a tot arreu. Com voldríem que fos? Com la que descrivim implícitament en el programa: una universitat pública, accessible a tothom i ben governada.

20. En cas que hagi d'incomplir algun punt del seu programa, quin serà el mecanisme per saber si encara compta amb la confiança i el recolzament de la comunitat?

Si durant els quatre anys de mandat creiem que hem de modificar significativament algun punt del nostre programa, ho plantejarem al claustre per demanar el seu suport; i n'acceptarem el resultat.

21. Quin és el pressupost de la seva campanya electoral? Té previst publicar el cost total un cop finalitzada la campanya?

Creiem correcte que la UPC destini diners per a la campanya electoral (2100€ pressupostats per cada candidatura), perquè la tria de rector és un procés de gran importància en el funcionament democràtic de la universitat. Dit això, no creiem que les nostres despeses depassin els 1.000€. Certament, en acabar la campanya, publicarem les despeses i els seus justificants a la pàgina web de la candidatura.